

له: محترمو نړيوالو بنسټونو، د بشري حقونو سازمانونو او اړوندې ديپلوماتېکو استازو ته

گرانو او درنو!

موږ، د پاکستان مېشت د افغانستان د زيانمنو کډوالو يوه ډله، د مدني بنسټونو، انجمنونو او اعتراض کوونکو خوځښتونو په همغږۍ، دا ليک په دې موخه وړاندې کوو چې د پاکستان چارواکي زموږ د کډوالو د جبري ايستلو او د طالبانو لاس ته د سپارلو په لوري د جگړېدو له امله، ژوره اندېښنه لرو او د بشري وجدان احساس کوو.

له ۲۰۲۱ کال راهيسې، کله چې د افغانستان جمهوريت سقوط وکړ او طالبان واک ته راستنېدل، سلکونه زره افغان اتباع—په ځانگړي توگه ښځې، مدني فعالان، خبريالان، توکميزې او مذهبي لږکۍ، د بشري حقونو مدافعین، د LGBTQ+ گروپ غړي، پخواني ځواکونه او نور. اړ شول چې خپل هیواد پرېږدي او پاکستان ته کډه شي. ډېرو يې، سره له دې چې رسمي د اوسېدو اجازه نه درلوده، د United Nations High Commissioner for Refugees په څار او ثبت کې په کمپونو، خوندي کورونو يا سرحدي سيمو کې ژوند کاوه.

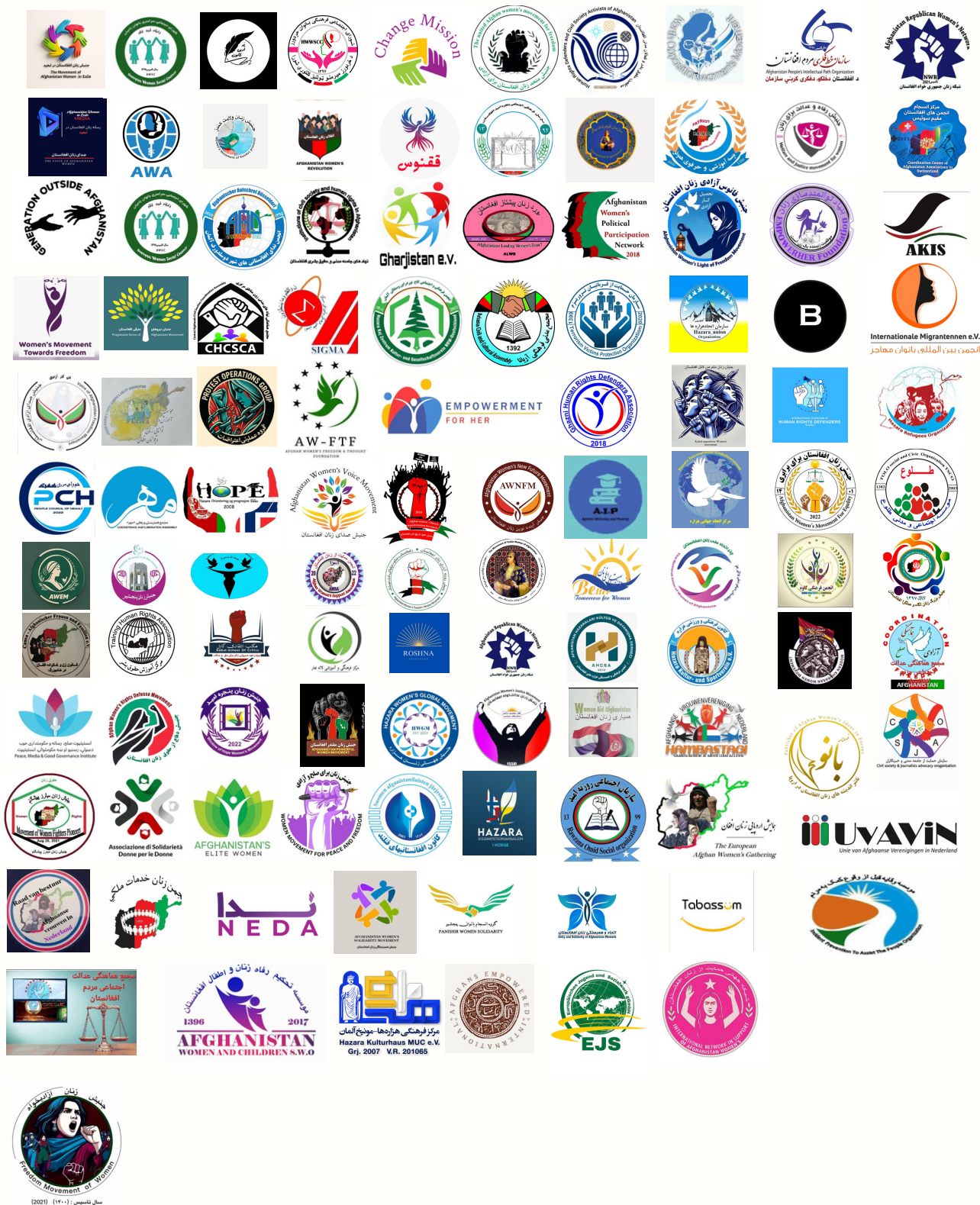
په وروستيو مياشتو کې، د پاکستان حکومت او د طالبانو ترمنځ د تشنج د زياتېدو په ترڅ کې، د کډوالو د نيولو، فشار او د هغوی د جبري ايستلو گواښ چټک شوی. د خپلواک او رسنيو راپورونه ښيي چې له لسگونو څخه زيات بې اسناد کډوال، په ځانگړي توگه بې سرپرستې ښځې او ماشومان، نيول شوي يا افغانستان ته سپارل شوي دي. دا ډول اقدامات نه يوازې د انساني وجدان پر ضد دي، بل د نړيوالو حقوقو له بنسټيزو اصولو سره په ښکاره تضاد دي.

د ۱۹۵۱ کال د کډوالو په اړه کنوانسيون او د ۱۹۶۷ کال الحاقې پروتوکول له مخې، هيڅ دولت ته حق نه دی ورکړل شوی چې هغه کسان چې د شکنجې، سياسي تعقيب يا د ژوند د گواښ په وړاندې دي، وباسي يا سپاري. د جبري بيرته راستنېدو منع اصل (Non-Refoulement) د نړيوال حقوق يوه د امر وړ قاعده (jus cogens) ده، حتی هغه دولتونو لپاره هم چې کنوانسيون ته غړيتوب نه لري.

موږ له نړيوالې ټولنې، په ځانگړې توگه له UNHCR، د Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights (OHCHR)، European Union، Organisation of Islamic Cooperation (OIC) او ټولو مېزبان او مرسته کوونکو دولتونو څخه غوښتنه کوو چې:

۱. سمدستي له پاکستاني حکومت سره خبرې پيل کړي ترڅو د افغانستان کډوالو هر ډول ايستل او جبري سپارل ودرول شي
 ۲. د افغانستان کډوالو، په ځانگړې توگه ښځو او ماشومانو، فزيکي، حقوقي او بشري خوندیتوب په اغېزمن ډول تضمین شي
 ۳. د مستحقو کډوالو د پېژندنې، بيا مېشتولو او دريمو خوندي هېوادونو ته د انتقال پروسه ګړندۍ شي
 ۴. د دولتونو ترمنځ د اختلافاتو په سياسي لوبو کې د کډوالو د موضوع ناوړه کارونې مخه ونیول شي
- نړيواله ټولنه پر اخلاقي او حقوقي بنسټ مسؤليت لري چې له انساني ناورینونو څخه مخنيوی وکړي. په جبري راستنېدو کې چوپټيا او غیرفعاليت، د بشري حقونو د نقض او د افغانستان د تاوتریخوالي د دورې د تقويې معنا لري.
- موږ ټولو نړيوالو بنسټونو، مرسته کوونکو هېوادونو او د بشري حقونو سازمانونو ته په دې هیله ورغږ کوو چې زموږ غږ واوري او په چټک اقدام سره له يوې نوې انساني فاجعې څخه مخنيوی وکړي.

د انسانيت او درناوی په روحیه سره،
د افغانستان د مدني بنسټونو، انجمنونو او اعتراض خوځښتونو په استازیتوب

سوال نمبر ۱۰: (۲۰۲۰) (۲۰۲۱)